

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, RUGPJŪTIS – AUGUST 17, 1991

Nr. 161

Lietuva nepasitiki Kremliumi — steigia Ginklų Fondą

Vilnius. Rugpjūčio 13 d. — Perduodame Lietuvos Informacijos Centro mums atsiųstą Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimo tekstą dėl Lietuvos ginklų fondo steigimo.

Atsižvelgdama į tešiamą TSRS ginkluotų kariškių siautėjimą bei savivalę, įvertindama tai, kad jie yra užgrobę daug Vidaus reikalų ministerijos sistemai priklausančių ginklų, stiprindama pasienio apsaugos ir muitinių postus bei svarbių valstybinių objektų apsaugą, siekdama užkirsti kelią galimoms ginkluotoms Lietuvos Respublikos gyventojų akcijoms, tęsdama tarpukario laikotarpiu susiklostiusias Lietuvos ginklų fondo kaupimo tradicijas, remdama visuomenės iniciatyvą aukoti ginklus Lietuvos nepriklausomybės gynimui ir siekdama reglamentuoti šią veiklą, Lietuvos Respublikos vyriausybė nutaria:

1. Isteigti Lietuvos ginklų fondą.
2. Nustatyti, kad Lietuvos ginklų fonde kaupiami: gyventojų ir organų acijų padovanoti, perduoti arba kitaip perleisti ginklai bei šaudmenys, taip pat visuomenės paaukotos valstybės gynimui lėšos jiems

isigyti;

visi įstatymų nustatyta tvarka konfiskuoti ginklai.

3. Įpareigoti Vidaus reikalų ministeriją ir Krašto apsaugos departamentą, suderinus su Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra, iki 1991 m. rugpjūčio 20 d. parengti Lietuvos ginklų fondo nuostatų projektą ir pateikti jį tvirtinti Lietuvos Respublikos vyriausybei.

4. Pavesti Vidaus reikalų ministerijai ir Krašto apsaugos departamentui kartu su Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra, laikantis Lietuvos ginklų fondo nuostatų, organizuoti ginklų priėmimą, patikrinimą, jų apskaitą ir perdavimą į šį fondą.

5. Nustatyti, kad:

- 5.1. pristačiusiems ginklus į miestų (rajonų) policijos komisariatų ar Krašto apsaugos departamento komendantūras, asmenims, jų pagėdavimu, turi būti išduodami nustatyto pavyzdžio kvitai (forma pridedama);
- 5.2. Lietuvos ginklų fondo ginklai skirstomi pagal Lietuvos Respublikos vyriausybės sprendimą tik patikrinus juos Vidaus reikalų ministerijos sistemoje.

Atsisveikino Sovietų reformatorius

Dirbs kartu su Ševardnadze

Maskva. — Šis ketvirtadienis tyliai iš Kremliaus, pasiėmęs savo raštus, knygas ir asmeninius daiktus, pasitraukė „Sovietų reformų teologas“ Aleksandras Jakovlevas, kaip jį vadindavo bendradarbiai. Sugrįžęs iš atostogų prezidentui Gorbaciovui turės dirbti be savo alter ego, rašo „Washington Post“ korespondentas D. Rennick iš Maskvos.

Komunistų partijos aparatai negalėjo pakęsti Jakovlevo antibolševikinių erėzių ir ketvirtadienį Centro Kontrolės komitetas rekomendavo pašalinti jį iš partijos už tai, kad jis lauzas partijos taisykles, norėdamas ją suskaldyti. Jakovlevas daugiau kaip 6 metus buvo reformų sąjūdžio intelektualinė siela. Jis, siūlydamas kiekvieną reformą, pagrįsdavo ją gyvenimo faktais, pirmiau ją gerai apmąstęs. Gorbaciovus tuo atžvilgiu yra praktiškas politikas. Jakovlevas esąs išstudijavęs Franklino Rooseveltto „New Deal“ ir Immanuelio Kanto „Grynojo proto kritiką“. Kaip Gorbaciovą patarėjas, jis parašė pirmąją oficialią kalbą, kurioje Stalinas buvo vadinamas nusikaltėliu ir vadovavo komitetui, kuris reabilitavo milijonus, kurie buvo Stalino nužudyti. Kaip užsienio politikos patarėjas, jis sukūrė „naujo galvojo“ sampratą ir gynė Rytų Europos išlaisvinimą 1989 m. „Jūs negalite kalbėti apie Rytų Europos žlugimą, nes tai buvo nenormalios valstybės funkcijos, kurios pagaliau pradėjo normaliai vėl veikti“.

Jis bijojo netekti galvos. Jis papasakojo, jog nuo pat pirmosios dienos, kai Gorbaciovas atėjo į valdžią 1985 m. kovo mėnesį, valdantis Politbiuras buvo giliai suskilęs, sako

Naujose pareigose

Jakovlevas nebeskiria Komunistų partijai politinės reikšmės ir atmeta bolševikinę politiką ir marksistinę teoriją, nors jis buvo išaukęs tik marksistinėje sistemoje. Marksizmas tapo būti socialinių apraiškų atgyvena, ir ne šių dienų pasaulyje. Dabar Jakovlevas turi naują įstaigą Maskvos miesto taryboje — jis ruošia platformą Demokratiniam reformų sąjūdžiui, kuriam vadovauja buvęs Sovietų Užsienio reikalų ministeris E. Ševardnadze. Šio sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas įvyks šį rudenį, kuris dalyvaus su savo kandidatais rinkimuose prieš Komunistų partijos kandidatus.

— Portlande, Oregono valstijoje, viename pacientui buvo liginė prijungta ne ta širdis, kuri turėjo būti jam duota. Pasaulyje buvo aštuoni atvejai, kai žmonės per klaidą gavo ne to kraujo tipo širdis. Tik vienas iš jų dar yra gyvas.

Popiežius paminėjo komunizmo žlugimą.

Popiežius Jonas Paulius II dėkojo Rytų Europos žmonėms už gyvą tikėjimo išlaikymą per komunistų dešimtmečių priespaudą, kai jis šv. Mišių metu Čenstakovoje pasakė svarbią kalbą. Daugiau kaip milijonas jaunimo, suskridę iš viso pasaulio kraštų, dalyvavo Katalikų Bažnyčios globojamoje Pasaulio Jaunimo Dienoje, kuri pirmą kartą įvyko buvusioje komunistinio režimo krašte Lenkijoje.

Vytauto Landsbergio žodis

Maskva. — Kai čia buvo pasirašyta Lietuvos ir Rusijos sutartis tai po to pasakė kalbas abiejų šalių vyriausieji vadovai — Borisas Jelcinas ir Vytautas Landsbergis. Štai trumpa Landsbergio kalba.

Pone prezidentė, ponios ir ponai! Neketu labai daug ką pridėti prie Sutarties turinio aiškinimo, kurį Jūs, pone prezidentė, čia išdėstėte. Aš noriu čia susirinkusiems tarti šį ta papildomą: apie tautų ir valstybių santykių esmę.

Lietuvos Respublika nelengvame taikaus politinio valstybinės Nepriklausomybės atkūrimo kelyje susiduria su didesniu ar mažesniu supratimu ir nesupratimu, tiesiogine ar netiesiogine parama ar neparama.

Susirinko Latvijos Aukščiausioji Taryba

Ryga. — Vietos radijo pranešimu, rugpjūčio 8 Taryba turėjo savo pirmąją sesiją po vasaros atostogų, nors ji atnaujinė darba jau rugpjūčio 1. Savo įžanginėje kalboje Tarybos pirmininkas Anatolijus Gorbunovas pažymėjo, kad Latvija turi sunkumų su ekonomine krize — mažėjančia produkcija, mažėjimu industrinių ir maisto gaminių ir pačia infliacija. Latvijos padėtis politiniu atžvilgiu yra neaiški. Jis pasakė, kad jėgos ir smurto grasinimai egzistuoja, ypačiai po to, kai Pabaltijys buvo perpildytas imperijos ginklais. Nors ir buvo pasiektas šiek tiek pažangos darant Pabaltijo klausimą tarpautiniu, Gorbunovas pridūrė, kad Sovietų laikysena trukdo Latvijos — Tarybų Sąjungos santykiams.

Mes puikiai suvokiame, koks yra tas sudėtingas pasaulis, šių dienų pasaulis, kuriame įvairiausiai susipynę interesų supratimai ir būtinybė laikytis arba galimybė nesilaikyti tam tikrų principų, nevienodas pripažinimas, kokia yra tų principų vertė.

Bet šiame sudėtingame pasaulyje naujosios Rusijos ir jos prezidento asmenyje mes sutikome, tai, kas teikia vilties, esu tikras, ne vien tik Lietuvos piliečiams.

Rusijos ir Lietuvos sutartis — tikrai didelės reikšmės, principinės reikšmės dviem šalims. Tačiau jos reikšmė platesnė, ji peržengia dvišales sutarties ribas.

Tebūnie Rusija geras pavyzdys kitoms valstybėms ne tik Lietuvos atžvilgiu (kuo mes, žinoma, irgi suinteresuoti), bet ir iš principo; tebūnie ji geras pavyzdys, kaip galima eiti į ateitį, į pasaulį, kuriame bus daugiau teisingumo, vilties ir gerumo vieno kitam.

Jūsų asmenyje, pone prezidentė, mes matome šį teisingumo siekį, laikome Jus tikru žmogumi, gera linkinčiu ir ištikimu dorai, visų pirma politikoje, ko apskritai ne taip dažnai pasitaiko.

Ačiū Jums ir Rusijos Federacijos delegacijai už tai, ką bendromis pastangomis pasiekėme.

— Pietų Afrikos opozicijos vadas Nelson Mandela lankėsi Kuboje ir kartu su Fidel Castro išleikė kumštus priėmė suorganizuotą parodą, surengtą paminėti 38 komunistų revoliucijos sukakčiai. Diktatorius Castro savo kalboje pasakė, jog ne nemano keisti Markso ir Lenino mokslo ir bet kurį kitą „apnuodytą mokslą“.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pranešame savo skaitytojams ir tiems, kurie šią savaitę skambino, prašydami senatorių adresų savo valstijose, jog jie galėtų pasiūsti savo laiškus ir paprašyti balsuoti už mums visiems labai svarbų senatoriaus Bill Bradley pasiūlytą įstatymą Nr. 1599, kad antradienio „Draugo“ laidoje tų senatorių adresai bus paskelbti. Primename, kad šis įstatymas, jei bus priimtas, bus saistomosios galios, tad labai svarbu organizuoti sąjūdį ir raginti savo senatorius už jį balsuoti.

— Maskvoje Sovietų Sąjungos min. pirm. Valentinas Pavlovas išėjo gyventojus, jog šių metų derlius bus mažesnis už pernai metų derlių, o elektros kainos bus didesnės ir didesnė infliacija esanti neišvengiama, praneša AP žinių agentūra.

— Sovietų Sąjungos kabinetas, pačiam prezidentui Gorbaciovui atostogaujant šią savaitę posėdžiavo, svarstydami pasirošimą žiemos sezonui. Čia buvo atmetas min. pirm. pavaduotojo V. Ščerbakovo pasiūlymas „užšaldyti atlyginimus“. Gorbaciovus nedalyvavo posėdžiavo.

— Jungtinės Tautos nutarė leisti Irakui parduoti vieną kartą 1.6 bilijonų dolerių vertės alyvos, kad už tą sumą išgytų žmonėms reikalingų prekių, bet griežtoje Jungtinių Tautų priežiūroje. 13 Saugumo tarybos narių pasisakė už, ir tik vienas prieš.

— Washingtono Gynybos departamentas pranešė, jog pradėdamas kariuomenės dalinių mažinimas Europoje. Ruošiamasi kitais metais sugrąžinti į namus 71,000 karių.

— Kongreso Biudžeto istaiga praneša, jog kitais metais JAV federalinė vyriausybė turės pasiskolinti maždaug 700,000 dolerių per minutę.

— Vokietijos vyriausybė išėjo savo gyventojus, kad auga neoneonizmo banga rytinėje Vokietijos dalyje ir kad šaltojo karo dienos dar nėra pasibaigusios.

— Laos komunistinė vyriausybė pažadėjo surašyti naują kraštui konstituciją, kurioje būsią nedaug demokratijos pradų, pranešė prancūzų žinių agentūra.

— Maskvoje Sovietų vyriausybė paskelbė, jog pradėjo naują erą satelitų amžiuje. Kartu su Amerika pradėjo bendradarbiauti satelitų iškėlime ir erdves, pradžioje tik deguonies ištyrimui.

— Nikaragvoje, kaip skelbia nuolatinė žmogaus teisių priežiūros komisija, labai pagerėjo žmogaus teisių klausimas, kai baigėsi pilietinis karas ir kai sandinistai nebevaldo krašto.

— Afganistano laisvės kovotojai po 5 dienų kovos užėmė strategiskai svarbų Išakašim miestą prie Sovietų Sąjungos sienos. Sovietų remiamas Afganistano komunistų vyriausybė nekommentavo šios AP žinios.

— Ispanijos karalius Carlos I priėmė Izraelio prezidento Chaimo Herzogo pakvietimą kitais metais atvykti su vizitu į Izraelį.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXSAS (312) 585-8284

Trys Sovietų respublikos pasirašo sutartį

Steigiamas Konstitucijos Teismas

Maskva. — Naujoji sąjunginė sutartis, kurią turi pasirašyti kitą savaitę, teikia Sovietų respublikoms daug daugiau galios įstatymų leidime, skelbia jau atspausdintas tekstas.

Savaitinis „Maskvos žinių“ laikraštis atspausdino galutinį sutarties tekstą, įskaitant ir tuos pakeitimus, kurie buvo liepos 23 d. aptarti prezidento Gorbaciovos su devynių respublikų vadais Maskvos užmiestyje. Kai kurios Gorbaciovos nuolaidos yra tik pirmą kartą skelbiamos „Maskvos žiniose“. Pavyzdžiui, Aukščiausiojo Sovieto žemieji rūmai, kurie sudaryti iš respublikų atstovų, turės teisę patvirtinti ar atmesti prezidento kabineto nominuotus ministrus. Ankstyvesniame projekte abeji rūmai turėjo kartu patvirtinti ministrus. Kiti sutarties punktai jau buvo žinomi ir anksčiau.

Nauja federacija

Naujoji sutartis perorganizuoja Sovietų Socialistinės respublikas į daug laisvesnę federaciją, kuri bus vadinama „Suverenių Sovietų Respublikų Sąjunga“. Tai Gorbaciovos didžiausios pastangos išlaikyti likusias respublikas neatsikyrusias nuo tos unijos. Rugpjūčio 20 d. su didžiulėmis iškilmėmis bus ir pasirašyta Kremluje trijų respublikų — Rusijos Federacijos, Kazachstano ir Uzbekistano — sutartis, praneša UPI žinių agentūra. Penkios kitos respublikos — Gudija, Azerbaidžanas, Kirgizija, Turkmenija ir Tadžikistanas žada pasirašyti vėliau. Ukraina ir Armėnija galinčios irgi pasirašyti. Bet Gruzija, Moldavija ir

trys Pabaltijo-Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikos kovoja už visišką nepriklausomybę nuo Kremliaus ir sako nepasirašysiančios minėto susitarimo.

Lygios teisės

Žemesnieji įstatymų leidimo rūmai, kurie dabar vadinami Tautybių rūmais, bus vadinami nauju pavadinimu — Respublikų rūmais, kuriuos sudarys delegatai iš visų respublikų. Anksčiau buvo nustatyta, jog Aukštieji rūmai vadinsis Sąjungos rūmais, kuriuos turėjo sudaryti tiesioginių žmonių balsavimu išrinkti kandidatai. Jie būtų galėję Respublikų rūmų nutarimus panaikinti 2/3 balsų. Dabar šitas pasiūlymas panaikintas ir abeji rūmai turės lygias teises. Tačiau ta sutartis nenumato, kiek narių turės kiekvienas rūmai.

Galutiniame tekste rašoma, jog respublikų ginčus arba ginčus tarp respublikų ir sąjunginės vyriausybės spres naujas Konstitucinis Teismas, kurio teisę skirs prezidentas ir abeji rūmai.

Ta sutartimi suteikiama respublikoms teisė rinkti mokesčius, tačiau reikalaujama aukoti centrinei vyriausybei pagal nustatytą procentą, kuris turi būti sutartas vėliau ateityje.

Ko nesakė Landsbergis

Vilnius. — Sovietų informacinės agentūros pranešimu, Lietuvos prezidentas V. Landsbergis spaudos konferencijoje pasakė, kad bomba, susprogdinta prie sovietų Vidaus Reikalų kariuomenės kareivinių liepos 31 d. naktį, tikriausiai buvo išmesta iš pravažiuojančio automobilio. Lietuvos AT informacinis biuras igaliotas visiškai paneigti šią informaciją, pranešdamas, kad V. Landsbergis tokio dalyko nėra sakes, ir Lietuvos vadovybė turi duomenų, leidžiančių manyti, kad sprogdinimas buvo suderintas su Vidaus Reikalų ministerijos padaliniu Vilniuje. Tuo pačiu atkreipiamas dėmesys į priešišką propagandos kampaniją, vykdomą oficialių sovietų informacijos priemonių nuo pat Nepriklausomybės atkūrimo akto. Ši kampanija buvo itin suaktyvėjusi po kruvinųjų sausio įvykių ir pastebimai sustiprėjo pastarosiomis dienomis, po naujo kruvino nusikaltimo Lietuvoje.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 17 d.: Hiacintas, Laisvydas, Mažvilė, Saulėnis.
Rugpjūčio 18 d.: Agapitas, Ilona, Gendvilė, Mantautas.
Rugpjūčio 19 d.: Boleslovas, Argaudas, Šviesuolė, Talvina.
Rugpjūčio 20 d.: Bernardas, Neringa, Tolvinas, Filberta.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:59, leidžiasi 7:49. Temperatūra šeštadienį 86 °F, sekmadienį 79 °F, pirmadienį 77 °F, antradienį 80 °F.

Tuščia Medininkų muitinė primena, kad čia budėjo Lietuvos vyrai. Pravažiuotojai čia sustoja, ir pamate degančias žvakutes ir geles — viską supranta be žodžių.

Nuo šiol čia stovi kryžius, kurį gausiai dalyvaujant žmonėms, pašventino Vilniaus šv. Mikalojaus bažnyčios vikaras kun. J. Matulionis. Kryžių pastatė Lietuvos kultūros fondo klubas. Pašventintą kryžių žmonės bučiavo, melddami Viešpatį ir šv. Mergele Mariją apsaugoti nuo žūties Lietuvos sūnus.

— Teisingumo departamento viršininkas, vyriausias Generalinis prokuroras Dick Thornburgh, atsisveikino su savo bendradarbiais ir išsivežė, pagal tradiciją, padovanotą savo kabineto kėdę. Jis kandidatuoja į Pensilvanijos valstijos senatoriaus postą.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 708-424-4150

VAKARONĖ DAMUŠIAMS SUGRĮŽUS

Buvo atsistatinti vėsus liepos mėnesio penktadienio vakaras. Ateitininkų namai prisipildė mėgstamais vakaronės ateitininkais, svečiais ir net svečiais iš tolimesnės Lietuvos. Petras Kazlauskas, Ateitininkų namų tarybos pirmininkas, pristatė ką tik iš Lietuvos grįžusius Jadvygą ir dr. Adolfą Damušius, kurie ten išbuvo visą mėnesį. Juos pasveikino ir geleimis papuošė Irena Kazlauskienė.

Ką Damušiai mums parvežė ir kodėl norėjome su jais pabūvoti, dar jiems kaip reikiant neišsimeigojome? Spėju, kad norėta išgirsti ką tik išgyventus ir dar nenuklūkusius išpūdžius, patyrimus, informacijas, kurių visi taip laukiame.

Pirmasis savo gausybę išpūdžių dalinosi Adolfas Damušis, pasirinkdamas atsakyti į jo paties mestą pagaltoti mintį: „Ar laisvėjantioje Lietuvoje laisvėja ir auga jos žmonių dvasia?“ Atsakymų į šį klausimą jis pasirinko ieškoti dabartinėje Lietuvos spaudoje ir mokyklose, nes šios dvi institucijos galbūt daugiausiai prisideda prie žmogaus dvasinio formavimosi.

Dabartinėje Lietuvoje dabar išeina arti 300 periodinių leidinių. Kalbėtojas suskirstė juos į penkis grupes, sudodamas trumpai prie kiekvienos. Pirmoji grupė, sudaranti 55% visų leidinių, yra kontroliuojama demokratinės darbo partijos. Antroji grupė, sudaranti net 36% visos spaudos, yra bižnierių kontroliuojama. Į šią grupę įeina geltonoji, arba pornografinė spauda. Spaudos laisvės varden, žmonių, ypač jaunimo dvasia yra teršiama. Tendencies spausdinama viskas, kad patrauktų skaitytojo dėmesį. Trečiaji grupė priklauso katalikams, kuriuos kalbėtojas pavadino neutralia spauda, kaip „Gimtas kraštas“, „Jaunimo gretos“, „Lietuvos aidas“. Ji sudaro 7.5% visų leidinių. Ketvirtąją grupę priklauso kultūros ir meno leidiniai; jie sudaro tik 1% visos spaudos. Penktąją grupę, ir pati mažiausia, tai katalikiškos, krikščioniškos krypties leidiniai, kurie sudaro tik 0.5% (pusę procento) visos spaudos. Tiražai maži, trūksta žurnalų ir spausdinimo priemonių.

Ar mokyklos ugdo krikščionišką dvasią? Yra daug nepalankumų tikybos dėstymui. Jaunias ateistinė jėga. Bažnyčia sunku kalbėti, nes taip ilgai apie religiją nebuvo viešai kalbama ir girdima. Tikybos mokytojų nedaug, nors jie dabar yra ruošiami. Kalbėtojas siūlė Lietuvoje pradėti artėti prie religijos nuo krikščioniško auklėjimo. Sunku prieiti prie studentų, nes jie yra išauklėti ateistiškoje dvasioje. Reikia juos sudominti, palietiant jiems įdomius klausimus, pateikti jiems krikščioniškų pažiūrų autorių medžiagą, liečiančią krikščionybę, socializmą, marksizmą. Kaip pavyzdžius jis siūlė Antano Paškaus ir Antano Maceinos knygas.

Antroje dalyje kalbėjo Jadvyga Damušienė. Jos tikslas buvo perduoti šiek tiek išpūdžių iš kasdieninio gyvenimo Lietuvoje, kuriuos jie patyrė viešdami mėnesį laiko. Damušiai

buvo apsisprendę gyventi privačiame, atskirame bute. Jie net prašė giminių, kad nepildytų jų šaldytuvo sviesu, kiaušiniams ir kitais maisto produktais ir nesirūpintų jų kasdienine gerove. Jų tikslas buvo gyventi taip, kaip eiliniai piliečiai Lietuvoje gyvena. Tuo būdu susidarė įžvalgesnė dabartinio Lietuvos gyvenimo analizė. Jie norėjo patys patirti, ką reiškia rūpintis savo kasdienine buitimi, kai parduotuvėse trūksta net pačių būtiniausių kasdieninių produktų. Pastebėjo, kad parduotuvėse patarnautojų labai nedaug ir kartais reikia priklausti nuo jų malonės. Tiek parduotuvėse, tiek restoranuose pastebėtas nemandagus ir nepaslaugus patarnavimas. Ne klientas yra teisus, kaip paprastai matyti šiame krašte, bet patarnautojas, nuo kurio priklauso ar busi patenkintas. Galima teisinti patarnautojus, kad tą nepaslaugumą ir nemandagumą išugdė penkiasdešimt metų trukusi sistema, kurioje tie tarnautojai išaugo. Maisto padėtis žymiai geresnė mažesniuose miesteliuose. Ten produktų pasirinkimas didesnis ir jų galima gauti be talonų.

Bekeliaudami po Lietuvą, Jadvyga ir dr. Adolfas Damušiai turėjo progos žavėtis jos vasaros gamtos grožiu, gražiais miškeliais, šienapjūte, laukų derliumi, gandrų lizdais... Ūkininkai Lietuvoje labai vargsta. Kalbėtoja sakė, kad stengiamiesi padėti Lietuvai, mes užmirštame kartais Lietuvos ūkininkus. Moterys kaupia bulves rankomis, javai ir šienas pakraunami ir vežami namo tais pačiais, mūsų vaikystėje matytais metodais. Reikėtų pirkti ir siūsti ūkininkams mechanizuotus padargus, žemdirbių gyvenimo palengvėjimui ir sumažinimui „tarybinių šešių“ piktnaudžiavimo pavoju.

Kalbėtojai turėjo progos įsijungti ir į šimtąkūstantinę miną, iš Telšių procesijoje ėjusią ir Rainių miškelyje, kur buvo šventinama Rainių miškelyje žuvusiems prisiminti koplyčia. Ten kun. Svarinskas sakė tai progi pritaikytą pamokslą. Stabtelėta ir Pirciupėje, kur iškaltas akmenyje motinos statula, o pavardės lentoje priminė visus, kurie buvo čia sudeginti. Druskininkai žavėjo keliautojus Čiurlionio muziejumi ir dabar jau atidarytu dail. Vytauto Jonyno muziejumi, kur

Ateitininkų šventėje Vokietijoje įžodį davusiai Liucianai Gaidimauskaitė. Vasario 16 gimnazijos mokinėi, spalvas uždeda vyšk. Antanas Deksnys. Nuotr. M. Šmitienė

STUDIJŲ DIENOSE

Lietuvoje Nr. 1 pažymėta roko muzikos grupė „Foje“ iš Vilniaus, sėkmingai koncertavusi Europoje ir Amerikoje, rugšėjo 1 d., sekmadienį, koncer-

ir su pačiu dailininku susitikta. Po pašnekesio, kaip ir buvo tikėtasi, buvo nemažai klausimų. Atsakymai dar labiau išryškino ką Damušiai matė ir darė per tą mėnesį Lietuvoje. Dr. Damušis dalyvavo eilėje simpoziumų; 50 metų sukilimo simpoziume, Mokslo ir kūrybos simpoziume ir atskirose universitetų fakultetuose. Trumpai buvo paliesta ir ateitininkų būklė Lietuvoje. Trūksta gero principų supratimo ir jų įgyvendinimo. Trūksta patalpų susibūrimams ir stovyklaviečių, galinčių talpinti norintį jose dalyvauti jaunimą.

Paminėta visa eilė gerų reiškinų krašte, kaip: krašto elektrifikacija, geri asfaltuoti keliai ir kt. Prie ne taip jau gerų reiškinų priskirti ir tendencijos, nukrypimai spaudos laisvės varden, dalinsis su ateitininkų studijų dienų dalyviais Dainavoje rugpjūčio 30 dieną, 9 val. vakare. Visuomenė kviečiama su šiuo dinamišku akiologiu arčiau susipažinti, dalyvaujant jo pranešime.

Kaip susprogdinti sustingimą ateitininkijoje? Tuo klausimu atviros svarstybos įvyks Dainavoje ateitininkų studijų dienų metu. Dalyvauja I. Čiuplinskaitė, Linas Udrys, dr. Saulius Kuprys ir dr. Judita Čiuplinskienė. Moderuoja Almis Kuolas. Simpoziumas pramatytas šeštadienį, rugpjūčio 31 dieną, 11 val. rytą. Gintaras Žylis, deputatas iš

Aldona Kamantienė

Prie vašių stalo Dainavos stovyklavietėje. Dešinėje - Ateitininkų federacijos žvaigždės vadas kun. dr. V. Cukuras. Kairėje - „Is Ateitininku gyvenimo“ redaktorius Jonas Žadeikis

ATEITININKŲ NAMŲ GEGUŽINĖ

Dėl susidariusių nepalankių aplinkybių, Ateitininkų namų gegužinė iš rugpjūčio 25 d. nukeliama į rugšėjo 1 d. Dėl darbo dienos savaitgalio, ir lietuvių gydytojų posėdžių greitimame PL centre, diena nėra patogiausia, bet kito pasirinkimo neturėjome.

Tikime, kad PLC rėmėjai, atsižvelgdami į mūsų nuolaidą Centrai, nepamirš ir mus paremti savo atsilankymu. Ateitininkų atsilankymas ir parama turėtų būti jų pareiga.

Gegužinės pradžia 1 val. p.p. Svečius Ateitininkų namuose lauks gardūs pietūs, gailinantys gėrimai, dovanų traukimai ir giedri nuotaika. Visi kviečiami ir laukiami.

STUDENTŲ ATEITININKŲ DĖMESIUI

Studentų ateitininkų savaitgalis „Ugnis“ rugpjūčio 23-25 dienomis ruošiamas Ateitininkų namuose, Lemonte. Visi kviečiami dalyvauti. Stovykla Dainavoje neįvyks dėl per mažai užsiregistravusių joje dalyvauti. Visais savaitgalio reikalais kreipkitės į Indrą Čiuplinskaitę, tel. 416-533-7425.

Druskininkų, inžinierius ir menininkas, pranešime apie politinę padėtį Lietuvoje, plačiau aptars Ateities forumą. Tai įvyks rugšėjo 1 dieną, sekmadienį, 5 val. po pietų Dainavoje, kur vyks ateitininkų studijų dienos. Visi kviečiami dalyvauti.

„Kristaus perversmo dvasia: jos apraiškos Lietuvoje“. Tai papildytas pranešimo formulavimas. Pranešimas įvyks Dainavoje rugpjūčio 31 d., 4 val. po pietų. Į jį pateiks kun. dr. Kestutis Trimakas ateitininkų studijų dienų metu. Studijų dienos prasidės rugpjūčio 30 dieną.

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarim

DR. VILJA R. KERELYTĖ CHIROPRAKTIKA

34 West Burlington, tel. (708) 512-0084
Westmont, IL
Valandos pagal susitarimą

IGNAS G. LABANAUSKAS, M.D.

Specialybė — Kaulų ir sąrangių ligos ir chirurgija
Holy Cross, 2701 W. 68 St., Chicago
Tel. (312) 471-5573
9830 S. Ridgeland, Chicago Ridge, IL
Tel. (708) 423-0313, 425-9353
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LELIS

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (1-312) 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. (708) 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILJUS MIKAITIS

ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priima: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, M.D. ROGER TOLENTINO, M.D.

Gydytojai ir chirurgai
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistai
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. 708-888-8976

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesutinkami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
U.S.A.	\$80 \$45 \$25	
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90 \$50 \$30	
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45 \$30 \$25	
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)		
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50 \$30 \$25	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prištinčiamas gavus prašymą.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, IL
Tel. (708) 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukštai nuimami kabinetai)
Priima: Holy Cross ir Christ liginėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p., trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Ne chirurginis išsiplėtusiu venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DANTŲ GYDYTOJA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. EUGENE MCENERY DR. JAMES BURDEN

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Keen Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

KAB. TEL. (1-312) 471-3300; REZ. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES DR. MAGDALEN BELICKAS

DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaidas
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527 DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, IL.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. ANTONAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ — PLAUCIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166; Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

IŠGELBSTI SKRIAUDŽIAMĄJĮ IR SKRIAUDĖJĄ

Komunizmo niokiojamos tautos pajuto neapykantos jausmą svetimam okupantui. Jis ieškojo prieši, kuriuos galėtų bausti, kankinti ir įkvėpti baime, nepasitikejimą ir neapykantą, kaip sako Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, kalbėdamas Norvegijos Oslo konferencijoje. Jis ten pasakė atvirai apie Sovietų Sąjungą, bet ir apie lietuvius ir Lietuvą, pasiskelbusią laisva ir nepriklausoma valstybe.

Is tikrųjų neapykanta ir kerštas žmogų pažemina, nors tai yra nukreipta prieš priešą. Juk priešas nori sunaikinti tautas ir žmones. Bet daugelis tik žiūri ir patvirtina naują tvarką, kaip sako V. Landsbergis.

„Gal ir todėl Vakarų demokratijos ilgam buvo apbuvusios „Rusų taikos“ variančią – tegu sovietai dominuoja savo užgrobtose šalyse ir satelitiniuose protektoratuose, tegu kankina ir tremia žmones, – geriau yra nematyti šio didelio, didžiausio visu laiko karo, kad tik nebūtų mažesnių karų“ (Aidai, Nr. 2, 1991, 85).

Jis kalba ir apie Europos valstybes, negalinčias ar nenorinčias matyti tikrovės Rytuose, nors ten milijonai žmonių naikinami, kankinami, skriaudžiami. „Gal ir todėl Vakarų Europa net dabar atrodo keistai, nedorai – susirūpinusi, kad ji Rytų Europos pavasari traktuoją kaip bauginančią žiemės destabilizaciją“ (t.p.). Jis atvirai kalba Vakarams apie Vakarus, apie Ameriką ir Europą, kurios labiau yra susirūpinusios sovietinės imperijos išlaikymu, negu skriaudžiamu žmogui.

Ir tas dvilypumas regimas visiems, kurie nori tai matyti. Neribias atvykusių iš Lietuvos, juo labiau iš parlamento, kuri rinkti paskatino Sovietų Sąjungos vadas ir jo nauji užmojai. Užmirštama, kad genocidinėmis priemonėmis daugeli metų buvo skriaudžiami, kankinami, marunami ir šaltai bei sunkiai darbas pasmerkti nekalti žmonės.

Nors buvo dirbtinai keliami komunistinė neapykanta „liaudies priešams“, bet lietuviai tauta, kaip tauta, neturi tos neapykantos. Ji daugeliu metu kovojo prieš krikščionybę, nešėjęs kardu, prieš prievartą ir blogą elgesį, bet tai nebuvo kerštas, o tik gynimasis nuo priešo. Jie nenorėjo žmonių gelbėti, o tik ju turtu, žemės, vergu.

Ir sovietų sistema buvo grindžiama baime, neapykanta ir nepasitikejimu. Atsirado ne tik daugelis labai nukentėjusių ir mirusių už savo idealus, bet taip pat ir išdaviku, prisitaikėliu, kurie parsidavė už duonos kasnį ir šiek tiek gresnį gyvenimą, nors baimės nesumažino.

Tačiau lietuviai tauta, kaip tas legendinis Feniksas iš peleno, prisikėlė po pirmojo karo, griuvus didžiuliosios imperijos, be jokio keršto ir jokios neapykantos. Tai buvo tautos amžina tradicija, kad niekas jai nebuvo svetimas, niekas neturėjo būti skriaudžiamas ir niekas neturėjo vargti dėl valstybės ar tautos žmoniškumo stigliaus.

Teisingumas, nuoširdumas ir vaišingumas vyravo visoje lietuvių tautoje. Tai pat viso-

je tautoje buvo troškimas, kad teisingumas viešpatuotų žmonėse ir viešajame gyvenime. Tautos okupacija, persekiojimai, trėmimai, samoningas genocidas iššaukė kovos dvasią, nors neiššaukė keršto noro priešui.

Juo labiau dabar žadinamas pasyvus pasipriešinimas bekeršto ir neapykantos net tiems teroristams, kurie samoningai žudo žmones, kad vėl įvyktų baime ir neapykanta. Priešai ir dabar nori savuosius sukirti, supykinti, ginčus sukelti, kaip pagrindinį veiksmą, kad drumstame vandenyje galėtų lengviau žuvalui apdumtas žuvelės.

Teisingai V. Landsbergis kalba, kad „pavojų tautos kelia nedemokratinės ir antidemokratinės visuomenės jėgos, kurios savais tikslais, o gal dėl savo netobulos prigimties palaiko baime – nepasitikejimą – neapykantą“ (t.p.). Save demokratinėmis laikamos tautos tai turi žinoti.

Lietuvių tautos kelias į laisvę ir nepriklausomą gyvenimą nėra visų suprantas. Vieni bijo pajudinti imperiją, kiti bijo ar nenori grūviančios imperijos. Jie mato joje sau prekybos ir pramonės gaminių rinką. Mažos valstybės, kurios bent pradžioje tik pagalbos reikalauja, nes per daugelį metų yra nuskriaustos ir jų turtas sunaikintas, nėra Vakarams naudingos prekybos. Kad jų žmonės vergauja, kad jie kankinami ir naikinami, tai mažai kam svarbu. Gal svarbu tik mažosioms valstybėms, kurios jau turi savo tradicijas ir nebijo didžiųjų imperijų griuvimo.

V. Landsbergis ir pabrėžia, kad svetimo baimė buvo tik skiepijama. Tai „susijęs pažeminimo nemalonus (diskonfortas), todėl ir neapykanta – galbūt šis kompleksas atspindi architipiškai sena pirminių genčių jauseną“ (t.p. 86).

Lietuva yra kitokia. Ji yra iškanti savo kelio, nors išgyvenanti ir sunkias penkiasdešimties metų žaizdas. „Krikščionybė atnešė artimo sampratą, kalba Landsbergis, prabilo nebe vien apie lyčių, bet ir apie žmonių, apie pasaulio meilę. Iš tiesų, neįmanoma būtų matyti žmoniją kryžkelele: kuriant artimo meilę – ar žudanti svetimo neapykantą“ (t.p. 87). Dėlto jis dar aiškina kalba apie Lietuvą, prisiekiančią ir save suradusią. „Lietuviai ir kiti, gyvenantys Lietuvoje, turi apsiginti kartu, išvien. Priešai – ne tautos, o nežmoniškas, neteisybės, taikstymasis su neteisybe aplink ir savyje. Priešas – ir baimė, ir baimės paskatinimas. Turėtų būti gėda, jei tavęs kas bijo“ (t.p. 87).

Baimės ir savųjų nepasitikejimo nugalėjimas, matymas svetimų žmonių, o ne tautos yra Lietuvos kelias į laisvę, valstybinę nepriklausomybę, į praetis ir tradicijų atgaivinimą. Lietuvis turi būti lietuviu, nepaisant jo gadinimo, ateistinės įtakos, Vakarų abejingo elgesio su skriaudžiama tauta. Lietuviai turi ne tik ieškoti, bet radę ir eiti savo laisvės keliu, vieningai spręsti, kad greičiau atitaisyti tai, kas yra sugadinta.

UKRAINIEČIŲ KELIAS Į LAISVĘ IR NEPRIKLAUSOMYBĘ

Po pirmojo pasaulinio karo 1918 m. Ukrainos Centrinė taryba paskelbė nepriklausomą suvereninę Ukrainos respubliką su sostine Kijevu, bet po nesėkmingų kovų vėl buvo okupuota raudonosios armijos, sudarytas sovietinis teritorinis administracinis vienetas, pavadintas Ukrainos socialistine respublika, visiškai pavaldžia Maskvai.

Ukraina yra turtingas kraštas, ne be reikalo vadinamas Rusijos turtu aruodu. Todėl Kremlius stengiasi neišleisti iš savo kontrolės. Ukraina pasižymi mineralinėmis žaliavomis, pramone ir žemės ūkiu. Kraštas sudaro tik 2,7% visos Sovietų Sąjungos ploto, bet turi 20% jos dirbamos žemės ir išaugina 24% javų.

JAV prezidentas Kijeve

Kai neseniai Ukrainoje lankėsi JAV prezidentas G. Bushas, jis Kijeve kalbėjo, kad Washingtonas remia Ukrainos reikalavimus dėl didesnės respublikai laisvės, bet pritaria Sovietų federacijos planams, nepakenkiant Gorbaciovui ir jo vykdomoms reformoms.

Ukrainiečiai, kurie siekia nepriklausomybės nuo Maskvos, prezidentą Bushą pavadino Gorbaciovo pasiuntiniu. Jie surošė demonstracijas. Buvo nešiojami plakatai su užrašais: „Jei būti imperijos dalimi yra kilnu, tai kodėl Amerika iš jos pasitraukė?“, „Mes esame alergiški Sovietų Sąjungai“. Bushas turi pagelbėti mums, o ne Sovietams, ne respublikai, bet žmonėms, kovojantiems už laisvę“. Ukrainiečiai skundėsi, kad jie yra ekonomiškai išnaudojami. Centrinė valdžia 4 kartus iš jo paėmė daugiau negu jiems duoda. Tai tikrai klasiškas kolonializmo pavyzdys. Daugelis ukrainiečių įstoja į Sąjungą laiko parsidavimu.

Nors Ukraina yra davusi principinį sutikimą įstoti į Sąjungą, bet, prieš pasirašant sutartį, dar bus svarstoma, kokiomis sąlygomis. Ukrainos vadovai aiškina, kad jie siekia pilnos nepriklausomybės, bet turi pereiti laikinąjį laikotarpį, kuriame įsijungtų savo noru ir konfederacijai suvereninių valstybių, iš kurios ji galėtų vėliau laisvai atsiskirti.

Lvovo gubernatorius JAV

Neseniai Amerikoje lankėsi

IGNAS MEDZIUKAS

Lvovo gubernatorius Vjačeslav Čornovil, buvęs sąžinės kalnys, išbuvo sovietų kalėjimuose 15 metų. Jis pagarsėjo Vakaruose 1965-66 m. per slaptus Ukrainos intelektualų teismus, kai žinios apie tai buvo perduotos į Vakarų, ir buvo išspausdinta knyga „Čornobilio užrašai“. Jis laimėjo tarptautinio žurnalizmo premiją ir buvo priimtas garbės nariu į tarptautinį PEN klubą. Be administracinių pareigų, jis yra redaktorius Ukrainiečių žurnalo ir Helsinkio grupės tarybos narys.

Paklaustas žurnalistų, ką jis pabrėžia savo vizituose JAV, sakė esąs nustebęs, jog Amerikos administracijos pareigūnai vis dar nesupranta fakto, kad Sovietų Sąjunga žlunga dėl politinių ir ekonominių priežasčių. Imperija paremta politine ideologija, kurios pagrindu – utopistinė komunizmo ideologija. Sistema, nežiūrint pakartotinių pažadų, visiškai save diskreditavo. Dargi kariniai išpuoliai sugniuždyti jėga tautinę suverenumo dvasią Baltijos valstybėse ir Gruzijoje nebuvo sėkmingi. Kontroluoti Sovietų Sąjungoje tokioje teritorijoje iš centro yra neįmanoma. Amerikiečiai turi suprasti, kad istorijos eiga negali būti sulaukiyta. Sovietų Sąjungos subyrėjimas yra neišvengiamas.

Visi mato, kad kraštas gali atsigausti tik atsiskaisę nevykusios sistemos, pereidamas į demokratiją ir laisvą rinką. Ukrainiečiai yra nusistatę organizuoti karines jėgas savo teritorijoje, kad išvengtų įvykių, palietusių Lietuvą. Savo kariniams daliniams jie numato sudaryti žymiai geresnes sąlygas, negu jas turi sovietų armijos daliniai. Jei kas Vakaruose mano, kad Sovietų armija yra paklusni griežtiesiems komunistams tai labai klysta. Ukrainiečių politikos veikėjai, susitikę su aukšto rango karininkais, kurių daliniai yra Ukrainoje, įsitikino, kad jų tarpe yra demokratinė reformų šalininkų, kurie sako niekad nesistų savo karių panaudojant ginklus prieš vietos žmones, siekiančius daugiau laisvės.

Santykiai su mažumomis

Ukrainoje nėra mažumų problemų, kurias sovietai panaudoja sukelti konfliktus prieš vie-

tos administraciją ir gyventojus, kaltinant juos nacionalizmu. Rukh – Ukrainos demokratinio nepriklausomybės sąjūdžio paruošta programa numato, kad demokratiniėje Ukrainoje rusai, kuri yra didžiausia mažuma, gyvens geriau negu Rusijoje, o žydai geriau negu Izraelyje. Kai Ukrainoje buvo prarastas referendumas, rusai, gyvenantieji Vakarų Ukrainoje, balsavo beveik be išimčių už Nepriklausomybę. Žydai ir kitos tautos Ukrainoje jaučiasi saugūs.

Šiuo metu ukrainiečiai susirūpinę pritraukti Vakarų investicijas. Sąlygos tam yra palankios. Kraštas turi daug žaliavų ir pigios darbo jėgos. Privatizuojant įmones ir kuriant bendras užsienio ir vietos gamybos kaštų eksportuojamam gaminiui užsienį duotų kraštui ir imonių dalininkams gerą pelną.

Ukrainos gyventojai, kurių šiuo metu priskaitoma apie 52 milijonai, labai nukentėjo Stalino siuaitimo laikotarpyje ir vėliau, kada ūkininkai buvo priversti varomi į kolchozus. Turtiausia krašte buvo priversti badauti, tremiami ir koncentracijos lagerius, laikomi kalėjimuose. Apie 5 milijonai ukrainiečių žuvo nuo bolševikų sukauto bado ir kitų genocidui vartotų priemonių. Vykdam planingą ukrainiečių rusifikaciją, respublika buvo apgyvendinta apie 3 milijonai rusų.

Sovietų propagandistai gąsdina, kad Ukraina ir kitos respublikos, besivadovamos iš imperinių varžtų, gali pakrypti į totalitarizmą. Bet tai neturi jokio pagrindo. Visa eiga priklausys nuo Vakarų demokratijų pastangų. Labai svarbu, kad Vakarai užmegztų ryšius su respublikomis ir jų demokratinėmis institucijomis (miestų savivaldybėmis), tada perėjimas į privatizaciją būtų sklandesnis ir greitesnis. Tik Vakarų pagalba ukrainiečiai, kaip ir kitos respublikos, tikisi pasiekti daugiau laisvės ir pagaliau žengti nepriklausomybės keliu.

Dievo karalystė yra jumoje, daugiau širdžių gėlmėje, negu juoda oda ir įristose maldaknygėse. Arba krikščionybė yra gyvas ir veiksmingas Evangelijos įsakymams klusnumas, arba apgaulingas farizeizmas, kalbant krikščionių kalba, pakaitalas. G. Papini

KAI SIAUBAS ARTĖJO KĖSTUTIS RADVILĖNAS

44

Nenorėjau su juo skirtis. Laukiau progos. Prie kryžkelės buvo rodyklė su įrašu: Plauen 13 km. O ten jau buvo maskolių žemė. Pasigirdo užpakalyje auto signalas. Kolona pradėjo lenkti kapitono dūpą. Kairieji ratai ėjo griovio dugnu, o dešinieji krantu. Privaziavęs prie pirmo sunkvežimio šoferio, grasindamas jam kumščiu reikalavo sustoti. Kapitono įsakymu sunkvežimiai suvažiavo į ten pat buvusią pievą, apsisuko – kolona grįžo atgal. Buve arčiau girdejo, būk tai kapitonas seržantą barė, kam jis vėžęs pas rusus. Seržantas atsakė, kad tokių kolonų jis daug rusams nuvežęs ir viskas. Dabar kolonos priekyje važiuo kapitonas. Privaziavęs autostrada Berlin-Nuernberg pasuko į pietus. Pravažiavęs Beyreuth atvykome į vyriausią pragarą – Nuernberg!

Is visa ko atrodė, kad gyvename pereinamoje stovykloje. Sovietų politikai lydimi JAV Karo Policijos MP budėjo stovykos rajone. Išeiti į miestą leidimų išduodavo kiekvienai dienai, berods, dvidešimt du. Is grįžtančiųjų prie vartų būdinti MP atimdavo, kad kita dieną kas nors jais nepasinaudotu. Tokiu būdu visi leidžiami rašteliai vakare turėjo sugrįžti į raštinę. Už tai buvo atsakingas amerikiečių administracijai stovyklos komendantas kpt. J. Šukys. Persikelti į kitą stovyklą leidimai duodami nebuvo. Pabėgti iš amerikiečių saugomo lagerio nebuvo sunku. Galėjai išeiti į miestą ir negrįžti, bet tuo atveju turėjai atsi-

sveikinti su savo asmenišką „turtu“. Eidamas su leidžiamu rašteliu į miestą nešdamasis lagaminą nebūsi išleistas. Todėl tokia kontrolė mums buvo, anot kaimietiškos išminties: – Kaip koja įkirsta.

Nežinau kieno tai protekija viena šeima gavo leidimą išsikelti kitur. Aš įsipiršau, kad prie jų „kargo“ į vežimą priimtų ir mano porą lagaminų. Nors tas vežimas buvo didelis, bet arkliai atstojo žmones. Tokia laimė lydojo pabėgėlius už Tėvynės ribų. Tą rytą, kai toji šeima buvo pasirodusi ištrūkti į laisvę, ponias Šukienė dirbo raštinėje. Jinai man sukombinavo leidimą raštelį išeiti į miestą. Kai ryte ėjome per vartus, aš kaip talkininkas stūmiau vežimą. MP patikrino mano leidimą praleido. Dar kartą „Dievo Paukšteli“ pakėlęs sparnus išskrido į laisvę. Bet kaip toli nuskrisi ir kaip ilgai taja laisve tu džiaugiesi? Kol suokabininkai ir verteiops pakirs tau sparnus.

Trečiadienis, liepos 11 d. Is Nuernberg išvykau traukiniu 10:30 val. Wuertzburg kryptimi. Pakeliui mane suvilijo ir paverė ne per toliausia dešinėje pusėje gelžkelio plevėsujanti lietuviška Trispalvė. Išmetęs lagaminus išsokau iš vagono ir patraukiau jos kryptimi. Tai buvo tik kūrmosi stadijoje Seligenstadt lietuvių stovykla. Komiteto raštinėje įsiregistravau kaip ir nuolatiniam apsigyvenimui. Vienas iš raštines nusivedęs aprodė patalpą. Remontas dar nepilnai užbaigtas. Didžioji patalpa lentų pertvara buvo dalinama į dvi dalis. Vienoje pusėje bus apgyvendintas „žirgynas“, o kitoje „mergynas“. Viena kampa ant lovos narkė tų patalpų inamis taip, kad net lentų pertvarai dantys barškėjo. Netoli jo tyliai niūniavo ir dekolė pora „žirgelių“ su linksmu plaučių ir švelnaus balselio partnerėmis.

Visa aprodės komiteto atstovas paskyrė man jau paklotą lovą, užtiestą amerikiečių kariška antklode. Tai

DIEVO MALONĖ – VYNMEDIS

Vienybės su Dievu tiesa ir reikalas pavaizduojamas vynmedžio ir šakelių santykiu. Kamieno ir šakų prigimtis yra ta pati. Vynmedis savo syvus perduoda ir šakelėms tiek jų gyvastingumo, tiek ir vaisingumo palaikymui. Perkėlus šį gamtos dėsni į dvasinį gyvenimą, reiskia, kad yra būtina mokinių priklausomybė nuo Kristaus, jei jie nori būti dvasiškai gyvi ir duoti gausių dvasinių vaisių. Atsiskyrimas nuo Kristaus reiškia ne tik dvasinį bevaisiškumą, bet dar ir amžinąją mirtį. Nepakanka tad, kad Kristus mus moko žodžiu ir pavyzdžiu, – reikia, kad jis mums perteiktų savo gyvybę arba malonę, būtiną kiekvienam geram ir nuopelnigam darbiui. Parafrazuojant tad alegorijos žodžius, galima taip juos išaiškinti: kaip šakelės negali duoti vaisių, jei nepasilieka sujungtos su vynmedžio kamieniu, taip ir jūs (kalba Kristus) jei nepasiliksite manyje tikėjimu ir meile, negalėsite duoti gerųjų darbų vaisių, o jei tokių vaisių neduosite, būsite pasmerkti ir į amžinąją ugnį įmesti.

Si Jono Evangelijos alegorija yra labai svarbi teologijos mokslė apie malonę. Čia prieš paliginų ereziją mokoma apie visuotinį malonės būtinumą kiekvienam nuopelnigam darbiui. Malonė čia nupiešta kaip išganinga Kristaus, Dievo ir Gelbėtojo įtaka ir sielas, kad jos gyventų dieviškuoju gyvenimu ir atliktų nuopelnigų darbų. Šalia to kamieno – Kristaus, nėra išganymo. Bet drauge čia suponuojama ir tikinčiųjų laisva valia ir su Dievo malone bendradarbiavimas. Įsakyme pasilikti Kristuje, vykdam jo žodžius ir jį mylint, yra daug daugiau negu vien tik tikėjimas ir jo vieno nepakanka dvasios gyvenimui palaikyti ir geriems darbams atlikti. Panašūs šios alegorijos mokslą yra šv. Pauliaus mokslas apie mistinį Kristaus kūną – Bažnyčią. Šv. Paulius intymia, vitaline ir vaisinga vienybę tarp Kristaus ir tikinčiųjų mato kūno narių ir galvos tarpusavio ryšio vaizde. Šv. Paulius buvo didelis psichologas. Jis niekad iš akių neišleisdžia žmogaus prigimties. O tuo tarpu pas Joną Kristus tą pačią tiesą paduoda paimtų iš gamtos vaizdu. Šių dviejų vaizdų mokslą Tridento susirinkimas

panaudojo nutarime apie žmogaus nuteisinimą, kur sakoma: „Tas pats Kristus tiek, kaip galva kūno nariams (Ef.4,15), tiek kaip vynmedis ir šakelės (Jn.15,5) nuolat teikia jėgas, kuri visus darbus lydi ir be kurios žmogaus darbai negali būti Dievui malonūs ir žmogui nuopelnigai“ (Ses.VI, cap.16).

Viešpats rodo tiek paprastą ir suprantamą alegoriją apie vynmedžio ir šakelių sąryšį, atskleidžia aukščiausią malonės paslaptį – paslaptį mūsų gyvenimo Dievuje per meilę. Jei norime gyventi Dieve, su Dievu ir dėl Dievo, turime Dievą mylėti ir šia meile su juo supanašėti savo darbais – vaisiais.

Vynmedžio ir jo šakelių alegorija įkvėpė pirmųjų amžių krikščioniškąjį meną. Seniausiose katakombose dažnas vaizdas yra – vynmedis su savo šakomis. Pagonių mene vynuogių rinkimas reiškė mirtį, o pas krikščionis tai yra išraiška mistinio vynuogyno – Kristaus Atpirkėjo, kuris save pavadino: „Aš esu tikras vynmedis.“ Kartais vynmedis krikščioniškame mene reiškia taip pat ir Eucharistiją.

Senoji Šv. Klemenso bazilikoje Romoje yra nuostabi absidos mozaika simboliškai pavaizduojanti, kaip žalias vynuogynas apvaisinamas Kristaus kryžiumi iš dangaus. Iš vynmedžio ir kryžiaus kamieno išplaukia keturios upės, kurios pasaulį apvala ir palaisto Dievo žodžiu. Po mozaikinių paveikslų yra toks parašas: Kristaus Bažnyčia lyginama su šiuo vynmedžiu, kuri Senasis Įstatymas aparė, o Kryžius išdeldino“.

J.V.

KIEK KATALIKŲ PASAULYJE

Pasaulyje yra daugiau kaip 919 milijonų katalikų – 17,5% visų pasaulio gyventojų, pagal Vatikano statistikas. Katalikų skaičiaus daugėjimas atitiko bendrai pasaulio gyventojų augimo greitį.

Duonos kvapas yra geras, druskos skonis yra geras, bet vaikiu meilė yra geriausia.

Turkų patarlė

ir visas „žirgeliui“ kambario apstatymas. Jaučiausi visu kuo apriprintas. Išėjau atsikvėpti tyru oru, kurio Nuernberge būvau pasigedęs. Netrukus sugrįžau atgal. Kokio tai stimulizatoriaus pagalba nuotaišos vis taisėsi. Nugirdę, kad yra naujas inamis, mandagiai kvietė jungtis į kompaniją – tik vienam stiklui pirmajai pažinčiai. Man atsisakius nepaliko šykštūs apdovanoti mane įvairaus skonio epitetais. Bet atsisakymas to simbolinio stiklelio, palikau ištikimas jau pilnai prinokusiam savo būdai. Niekuomet nebuvau mėgėjas slampinėti apie geriančius, tykoti, kol kas pasiūlys kokio raugo gurkšnėli. Neviliojo mane bet kokie baržgalai, jeigu nežinojau jų sudėties ir paskirties. Taip ir išvengiau to simbolinio „pagrabui“ skirto stiklelio...

Nieko nelaukdamas kritau į lovą. Nors būvau išvargęs, bet užmigti negalėjau. Mano miegus nubaidydavo linksmojo žanro operetės arijos. Jau gerokai po vidurnakčio pažadintas iš miego nepaprastų garsų, supratau, kad iš to paties kampelio sklinda tragikonvulsijų dejonės. Prieš rytą pasigirdo moteriškas balsas:

– Vaježau, jis miršta!

Savo svajų ir jausmų gėlmėse pritariu ir aš:

– Ilsekis, brangus tautietie, palikęs svetimoje žemėje. Esi liudininkas tavo priešmirtinių kančių. Tebūnie pavyzdžiu kitiems!

Ketvirtadienis, liepos 12 d. Išaušo gražus saulėtats rytas. Atvažiavo amerikiečių kariškas daktaras. Kitą baltiaus dalyvį išsiuntė į ligoninę. Iš merginų dalyvų nusigerime, tik viena iš jų vaikštinėjo po kiemą šaukdamas:

– Gelbėkite! Aš nematau!...

(Bus daugiau)

PRISIMENANT MEDININKUOSE ŽUVUSIUS

Gedulo dienos apeigos Lietuvos
pasiuntinybėje Washington

Penktadienį, rugpjūčio 2 dieną, Lietuvos pasiuntinybės vėliava buvo paženklinta juodu kaspinu ir nuleista iki pusės stiebo. Tuo prasidėjo pasiuntinybės surengtos apeigos prisiminti Medininkuose žuvusius muitinės pareigūnus — Mindaugą Balavaką, Juozą Janionį, Algimantą Juozaką, Algirdą Kazlauską, Antaną Musteikį, Stanislovą Orlavičių ir Ričardą Rabavičių. Apeigas pravedė Danelė Vidutienė, pasiuntinybės pareigūnė, ir Audrius Kirvelaitis, kuris šią vasarą stažavosi pasiuntinybėje.

Dvidešimt keturių valandų budėjimas prasidėjo Stasio Lozario, Lietuvos atstovo Washington, DC ir prie Šventojo Sosto sveikinimu, atsiųstu iš Romos. „Šią naktį jūs ne tikėtai išreikšit savo liūdesį dėl įvykusios tragedijos, kuri pažeidžia Lietuvos teises ir visas žmoniškumo normas, bet taip pat dar kartą parodysit visiems savo prisirišimą prie laisvės ir demokratijos principų“. Jis taip pat išreiškė viltį, kad Amerika nuolat prisimins, kad ji gimė, augo ir stiprėjo tų pačių principų dviasioje.

Senatoriai Bill Bradley, Alfonso D'Amato, Alan Dixon, Barbara Mikulski, Benjamin Cardin, Steny Hoyer ir Bill Sarpalius, raštiškai išreiškėdami užuojautą Lietuvos tautai, pabrėžė panašumus tarp Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstybių. Senatorius Alfonso D'Amato (D-NY) rašė: „Lietuva yra labai panaši į kitą kraštą, kuris prieš daugelį metų šaukėsi nepriklausomybės. To krašto žmonės taip pat giliai pasiaukoję — ir tas kraštas po kiek laiko tapo ta didžiąja valstybe, kurią vadiname Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Ji yra tapusi nepriklausomybės ir demokratijos simboliu visam pasauliui“.

Senatorių pareiškimuose buvo sukaupę liūdesys ir pyktis. Senatorius Bill Sarpalius rašė: pasirašius sutartį su Sovietų Sąjunga, prezidentas Bush išvyko į Ukrainą, visiškai aplenkdamas Lietuvą. „Kodėl jis neaplankė Lietuvos ir nepamatė žmonės, raudančios gatvėse, ir nepamatė tankų tebeokupuojančių televizijos bokštų...? Kodėl pasaulio labiausiai demokratinio krašto prezidentas vengė šio didingo, taikingo krašto? Lietuva prašo tiksliai to, kad jai būtų sugrąžinta laisvė ir nepriklausomybė, kuri jai priklauso... Aš esu aplankęs Lietuvą du kartus, pats pamaciau jos kovą ir ilgą laiką aplankyti nepriklausoma Lietuvą“.

Senatorius Benjamin Cardin, kuris taip pat neseniai lankėsi Lietuvoje, savo pareiškimu rašė: „Atėjo laikas, kad Sovietų Sąjunga pripažintų Pabaltijo nepriklausomybę. Šių žudynių akivaizdoje Jungtinės Amerikos Valstybės turi padvigubinti

Nė viena epidemija nėra taip išsiplatinusi, kaip liežuvinimas. Jis kalba visomis kalbomis, visomis tarmėmis, pradedant skalbyklų žargonu ir baigiant rūmų akcentu; jis yra toks pat dažnas „teisingųjų fariziejų“, kaip ir paprastų muitininkų svečias. Liežuvinimas yra daugiau išspaudęs asarų už visas maro ir choleros epidemijas. Jis prazūdo ne tuos, kurie jį serga, bet kitus!

E. Fiedler

savo isipareigojimą Pabaltijo kraštų nepriklausomybės atgavimui“.

Senatorių pareiškimams nuaidėjus, buvo uždegta septynios žvakės ir vaikų padėtos ant laiptų prie vainiko, mininio žuvusių. Dalyviai guldė gėles prie žvakių žuvusiųjų atminimui. Danelė Vidutienė skatino dalyvius melstis už Tomą Šerną, kuris buvo muitinės persautas ir išlikęs gyvas. Ilgais nakties budėjimas prasidėjo. Išaušus rytui ir dienai kasant, vietiniai lietuviai pasikeisdami rinkosi budėti prie pasiuntinybės. Minėjimo mintys buvo suvestos poeto Justino Marcinkevičiaus žodžiais: „...čia guli mūsų vaikai, ir mes apraudame jų žūtį, nesuprasdami, kad jie jau priklauso istorijai, kad jie dabar sildosi sužvarbusias rankas prie Amžinosios ugnies kartu su didžiausiais mūsų tautos vyrais. Lietuva pasilenkia prie jų ir užkloja juos amžina laisve... kokie mes stiprūs, kai mano ranka tavo rankoje, o tavo ranka jo rankoje. Šitoje visą Lietuvą apkaubusioje rankų grandinėje amžinai jausime ir jų... gyvenime ir kovokime jų šviesoje“.

Ginta T. Palubinskaitė
Draugo korespondentė
Washington, DC

Naujai įstojančių PLB atstovės: iš kairės: Milda Trinskytė — Estijos LB, Regina Žutkuvienė — Rusijos LB ir Danutė Skramita — Moldovos LB atstovės.
Nuotr. G. Petrauskienės

GRAŽUS JUBILIEJUS

Kun. Stasys Petraitis — sukaustuvininkas

Praeitų metų birželio 23 d. L'Aquila Italijoje 50-ties metų kunigystės sukaktį atšventė kun. Stasys Petraitis, salesietis.

Kun. Stasys gimė 1912 m. spalio 28 d. Jokubaičių km., Girdžių parapijoje, Raseinių apskrityje.

Baigęs Jurbarko „Saulės“ gimnazijos 5 klases, įstojo į salesietų centro lietuviams skirtą Perosa Argentina įstaigą Italijoje. Filosofijos mokslus baigė Belgijoje. 1937 m. grįžo Italijon ir, baigęs teologiją, 1940 m. birželio 23 d. buvo įšventintos kunigu.

Ėjo Castelnuovo Don Bosco noviciato magistro pagalbininko pareigas, o vėliau buvo paskirtas tos pačios įstaigos ekonomu. Nuo 1945 m. iki 1958 m. Vatikane ėjo „L'Osservatore Romano“ dienraščio administratoriaus pareigas. Tų pačių metų rudenį buvo paskirtas Castel-

nuovo Don Bosco lietuvių salesietų gimnazijos direktorium.

Dabar kun. Stasys Petraitis gyvena L'Aquila mieste salesietų įstaigoje ir talkina įvairiuose darbuose.

Gimtinėje — Jokubaičiuose gyvena kun. Stasio brolis Simeonas su šeima. Prieš porą metų Simeonas su dukra Liuda aplankė kun. Stasį. Tai buvo jaudinantis brolių susitikimas po 60 metų.

Giminės, draugai ir pažįstami linki kun. Stasiui ilgiausių metų ir apsilankymo Lietuvoje.

E. R.

\$100 NUOLAIDA

Visų firmų aparatams!

SOUTHSIDE HEARING AID CENTER

3042 W. 63rd St.
(312) 776-3189
Tom Comer — Mgr.

Išbandymo laikas — 30 dienų.
1. Klausos patikrinimas veitui
2. Valandos susitarus
3. Galime atvykti į namus ar darbovietę

4. Nuolaida pensininkams
5. Žemiausias kainos ir geriausias patarnavimas Chicagoje

Taisome visų firmų aparatus
SKOLINAME
Antrd.-Trečd.-Penkt. 9-3
Šešt. 9-12
Skirtingoms valandoms reikia susitarimo

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutapsite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrd. ir trečd. susikalsit lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, IL 60457—2259 U.S.A.

RUDENS IR ŽIEMOS KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nr. 9901-A	26 rugpjūčio — 11 rugsėjo / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9902-S	06 rugsėjo — 22 rugsėjo / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9903-S	16 rugsėjo — 02 spalio / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9904-S	20 rugsėjo iki 06 spalio / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9905-S	23 rugsėjo — 13 spalio / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9906-S	27 rugsėjo iki 27 spalio / 28 NAKTYS VILNIUS, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9907-OC	04 spalio iki 29 spalio / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9908-D	KALĖDOS IR NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS. 20 gruodžio iki 05 sausio. Kainon įskaitant „Traviatos“ bilietus ir Naujųjų Metų balių.
Nr. 9909-D	NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS. 27 gruodžio iki 12 sausio. Kainon įskaitant „Traviatos“ bilietus ir Naujųjų Metų balių.
Nr. 9910-F	VASARIO 16-TOJI. 14 vasario iki 01 kovo / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.

GARANTUOJAME ŽEMIAUSIAS KAINAS!

VISŲ IŠVYKŲ VIETOS LABAI RIBOTOS. DĖL TOLIMENĖS INFORMACIJOS PRAŠOME KREIPTIS: G. T. INTERNATIONAL, INC., 9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, ILLINOIS 60457, TELEFONAS: (708) 430-7272.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th St.
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS

IVEDIMAI — PATAISYMAI.

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

VALOME

KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS

J. BUBNYS

737-5168

RACINE KEPYKLA IR

DELIKATESAI

Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinų ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

DĖMESIO KELIAUJANTYS Į LIETUVĄ! Ar norite apsigyventi Vilniaus centre? Dviejų kamb. butas \$25 už dieną. Kreiptis: (Indianapolis) 317-578-3437.

PERKRAUSTOME (Moving)

Sąžiningai, prieinama kaina! Kreiptis į Vyta, tel. 312-471-2239

Jei kalbate angliskai, mano agentūra gali jums padėti surast darbą prižiūrinti vaikus arba senelius. Kreiptis: Rosalie, tel. 312-649-0622

Atleikami namų vidaus remontui darbai; kalamas „siding“, dengiami stogai. Skambinti: Sigitui 312-585-8074

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTUUS

Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-0624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

Pigiai atleikame visus namų vidaus ir lauko remonto darbus: statome priestatus, garažus. Kokybė + „references“.
Tel. 312-434-9678

APLANKYKITE LIETUVĄ!

Skriskite iš Floridos patogiausiu susisiekimu už žemiausią kainą. Nuo \$1,197.00 ten ir atgal iš Tampa via Helsinki į Rigą/Tallin. Primokant traukinio ar lėktuvo kainą į Vilnių (maždaug \$130.00-\$138.00). SAFARIS, 4340 Duham Rd. Madeira Beach, Florida (813) 398-7413 arba JUOZAS ARAS MIEŽELIS (813) 360-6052.

Normčius gimimėms, draugams ar bažnyčiai dovanoti 2 mieg. butą \$6000 sg. N. VILNIUJE kreipkitės: tel. 908-464-3403, (leave a message); Vilnius, tel. 28-07-84.

PAMATYKITE LIETUVĄ BE RŪPESČIŲ IR BE VARŲ! Išsinuomokite automobilį su šoferiu. Kaina \$40 į dieną. „Van“ 10 žmonių — \$75 į dieną. Ilgesniams laikui — su nuolaida. Kreiptis: (Indianapolis) 317-578-3437

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veitui
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veitui.

PARDUODAMAS NAMAS

9328 S. Major (2 bl. į vakarus nuo Central) Galima apžiūrėti sekmadieniais 12-4 v. p.p. Įmokėjimas \$4,000, mėnesinis mokėjimas \$1,300. Pilnai atremontuotas, 3 mieg. kamb., centr. šaldymas. Vėrtė \$131,000. Skambinkite: 312-247-2791. Kalbėkite angliskai, palikite „message“

DAYTONA BEACH, FL

Sav. parduoda 3 mieg. 2 garažų modernišką namą. 1 bl. iki Atlanto! Skambinti nuo 10 v.r. iki 5 v. p.p.
Tel. 312-847-2226

Century 21

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453

Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

IEŠKO DARBO

48 m. moteris ieško bet kokio darbo. Gali slaugyti ligonius ar prižiūrėti vaikus.
Tel. 708-423-0130

HELP WANTED

Skubiai reikalinga auklė prie 1 m. vaiko 5 d. savaitėje. Palos Heights. Galima gyventi kartu arba kasdien atvažiuoti. Pagaudaujama, kad šiek tiek suprastų angliskai. Kreiptis: Danguolė, tel. 708-361-3852.

IEŠKOMA KOMPANIJONĖ

Pabūti su moterim apie 6 savaites. Michigan prie ežero, vasarnamyje — nedaugiau kaip 50 m. amžiaus. Skambinkite tarp 1-5 v. p.p.

1-708-562-5583

MASTER PLUMBING
COMPANY

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

NEW GREEN CARD LOTTERY

If you were born in LITHUANIA YOU CAN WIN A GREEN CARD. REGISTER NOW BECAUSE THE FIRST 40,000 QUALIFIED PEOPLE who register will WIN their GREEN CARDS. FIRST COME-FIRST SERVED! WE CAN MAKE SURE YOUR APPLICATION WILL BE AMONG THE VERY FIRST! OUR DEADLINE IS AUGUST 31, 1991. WE WILL FILE AT 12:01 A.M. ON FILING DAY. Spouses and children of a winner will also get Green Cards. Applicants may file from within the United States or from abroad.
CALL SIDNEY ELFMAN (212) 766-5300 for details. Fax: (212) 571-4306

BROWN, ELFMAN & TORRES, Attorneys
15 Park Row, New York, N.Y. 10038
Visa, Master Card, American Express Accepted

REAL ESTATE

RE/MAX

BELL-BACE REALTORS

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629

(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veitui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Viet agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

RE/MAX

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Bilnstrubienė,
Realtor Assoc.

Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Century 21 REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-767-0600

„BUD“ BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITIS
Bus. 312-585-6100
res. 312-778-3971

FIRST RATE REAL ESTATE
AUŠRA KRIŠČIŪNAITĖ
PADALINO

Namų pirkimo ir pardavimo atstovė
Patarnauja lietuvių, anglų ir ispanų kalbomis
• Nemokamas namų įvertinimas
• Perkame ir parduodame namus
• Apartamentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas

Malonekite kreiptis šiuo telefonu:
(312) 767-2400
4545 W. 67th Street, Chicago, IL 60629

FOR RENT

Išnuomojamas 2 kamb. butas su baldais ir šaldytuvu vienam asmeniui. Prie gero susisiekimo. Kreiptis: tel. 312-471-4263

Išnuomojamas 5 kamb. 3 mieg. gražus, šviesus butas antrame aukšte. Su šiluma ir elektra: 73 ir Richmond apyl. Kreiptis: tel. 312-476-2929 po 6 v.v.

Išnuomojamas 5 kamb. butas pirmame aukšte Marquette Pk. apyl. Pageidaujami vyresnio amžiaus žmonės. Skambinti po 5 v. p.p. tel. 312-436-9401

IEŠKO BUTO

Šeima su vienu vaiku nori išnuomoti 2-3 mieg. kamb. butą/namą su valg. kamb. pietų ar pietvakarių priemiesčiuose. Brighton Pk. arba Marquette Pk. į vakarus nuo California Ave. Prašome skambinti: 312-737-1138.

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS

Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
(FAX) • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona Beach, FL STAMBI AUKA BAŽNYČIAI

Šioje nausėdijoje gyvenantys lietuviai neturi nei savos bažnyčios, nei salės susibūrimams. Tad jau daugiau kaip dešimtmetis naudojamos lietuviškos pamaldoms ir susibūrimams Prince of Peace katalikų parapija. Palankus klebonas lietuviams leidžia kas antrą mėnesio sekmadienį turėti lietuviškas pamaldas, o po pamaldų leidžiama naudotis prie bažnyčios esama sale. Išsikėlus ir mirus kun. dr. K. Ruibiui nebeturime lietuvių kunigo, tačiau šią problemą lengvai išsprendėme, gavę tos parapijos kunigą Ričardą Grasso, kuris nepaprastai rūpestingai ir su malonumu lietuviams teikia dvasinius patarnavimus.

Ši nausėdija palyginant jauna, čia pirmieji lietuviai pasirodė prieš dvidešimt metų. Tai buvo dr. Jonas ir Aldona Sandargai, Adolfas ir Viktorija Andriuliai, Juozas Jakicai ir čia rašantis su žmona Isigijė nuosavybė. Netrukus buvo šaukiami susirinkimui, į kuriuos atvykdavo iki 60 senosios kartos ar lietuvių kilmės lietuvių. Po to ši puiki prie gražaus Atlanto prigludusi kurortinė vieta susilaukė daugiau dėmesio iš norinčių įsikurti Floridoje. Ir per pastaruosius keliolika metų mūsų nausėdija skaičiuoja iki 150 čia įsikūrusių lietuvių. Veikia lietuvių klubas, LB apylinkė, Balfo skyrius, ALT sgos skyrius, turime gražiai dainuojantį muz. Antano Skridulio vadovaujamą chorą Sietyną, kuris ir veža šio telkinio lietuvių kultūrinio gyvenimo didžiąją dalį. Sietynas gieda ir lietuvių pamaldose bažnyčioje.

Kadangi eilę metų naudojame Prince of Peace katalikų bažnyčią ir kitomis pamaldomis ir teatsilyginame tik simboliškai, tai pradėjus šiai parapijai statyti naują Prince of Peace bažnyčią kilo mintis ir lietuviams prisidėti savo auka. Iniciatyvos ėmėsi Gediminas Lapėnas. Jis ir vykdė „Naujos bažnyčios statybai paremti vaju“ visoje nausėdijoje. Tenka pažymėti, kad ir šį sumanymą atsiliepė beveik visi šio telkinio lietuviai ir suaukojo 4,400 dol., kurie įteikiami Prince of Peace bažnyčios klebonui. Statyba jau vyksta. Numatoma gal net šį rudenį šią naują bažnyčią pašventinti. Bažnyčios statybos rėmėjų lentoje bus įrašyta: „Daytona Beach Lietuviai“, žinoma, tekstas bus angliškais. Gediminas Lapėnas, baigęs aukų rinkimą, pasidžiaugė šios nausėdijos lietuvių dosnumu ir visiems dėkoja. Aukotojų sąrašuose daugiau kaip 88 asmenys. Daugelis aukojo po šimtinę ir daugiau.

Šia auka bus įamžinti čia gyvenę lietuviai ir drauge bus padėka šios parapijos klebonui už suteiktas galimybes lietuviams naudotis bažnyčia ir kitomis patalpomis.

LIETUVIŲ FONDO IGALIOJINIS PRAŠO

Šių metų liepos mėn. sukako dveji metai, kai man teko pradėti eiti Lietuvių Fondo igaliojimo pareigas. Šios pareigos labai nedėkingos, nes surištos su prašymu įstoti ar aukoti Lietuvių Fondui. Šia proga noriu nuoširdžiai padėkoti šio telkinio ir kitur gyvenantiems lietuviams, kurie taip nuoširdžiai į igaliojimo prašymus, laiškus atsiliepė su konkrečiais įnašais Lietuvių Fondą. Atsiliepė su dešimtimi, dviem, vienu tūkstančiu nemažai, palyginti, šio telkinio lietuvių. Atsiliepė papildydami savo ankstyvesnius įnašus, atsiliepė įamžindami savo myli-

muosius mirusiuosius tėvus, brolius, giminačius. Atsiliepė turtingi ir mažiau pasiturintys. Tuo labai džiaugiuosi ir visiems lieku Lietuvių Fondo vardu dėkingas. Su viltimi žvelgiu į ateitį, kad ir dar neatsiliepi ir igaliojimo prašymus atsiliepi.

Šia proga noriu kreiptis į visus jau esančius Lietuvių Fondo narius šiuo reikalu. Iki š. m. rugsėjo mėn. prašau visus narius, kurie dar man nesatė įteikę savo nuotraukų, atsiųsti man jas su vardo, pavardės, gimimo ar mirusiųjų mirimo metais, profesija, aprašymu. Nuotraukos bus dedamos numatomame išleisti Lietuvių Fondo vardiname albume sekančiais metais. Tie, kurie savo nuotraukas esate pasiuntę Lietuvių Fondui betarpiškai, nebesiškite igaliojiniui. Laiku negavus nuotraukų, manysime, kad savo nuotraukų įdėti į LF albumą nepamiršote. Tada igaliojimo nesims sau kaltės, kad aprašymai ir nuotraukos albuman nepateko.

Ateityje igaliojimo numato paruošti platų šio telkinio Lietuvių Fondo veiklos pranešimą, o taip pat bus prisiminti ir didesnieji aukotojai. Patogumo dėlei duodu savo adresą: Jurgis Janušaitis, 8 Talo Circle, Port Orange, Florida, 32118.

Jurgis Janušaitis

St. Petersburg, Fla.

VEDYBINĖ SUKAKTIS

St. Petersburgo lietuvių telkinio darbštūs nariai Bronė ir Juozas Taorai savo 50-ties metų vedybinę sukaktį atšventė liepos 14 d. šv. Mišiomis pranciškonų koplyčioje. Mišias atnėšavo ir sukaktuviniams palaiminimą suteikė kun. dr. M. Čyvas. Taip pat jis pamaldų metu perskaitė sukaktuviniams gautą apaštališkąjį palaiminimą. Pamaldose dalyvavo keturi sukaktuvininkų sūnūs su šeimomis ir būrys giminių, draugų bei kaimynų.

Po pamaldų visi buvo pakviesti pietums į Trade Winds viešbutį, kur sukaktuviniams buvo sugiedota „Ilgiausių metų“. Šeimos vardu pietų metu kalbėjo jauniausias sūnus Gintautas, nušviesdamas savo tėvų nueitą gyvenimo kelią ir savo ir brolių vardu padėkodamas už rūpestį ir pasiaukojimą juos auklėjant bei mokslinant. „Kai tenka auginti savo pačių šeimas, tik dabar mes suprantame, kiek daug mūsų tėvai pasiaukoję dėl mūsų!“

Giminių bei kaimynų vardu pasveikino inž. V. Mažeika, tikras kaimynas dar iš Lietuvos, pažymėdamas sukaktuvininkų darbštumą pavyzdžiai tvarkant savo ūkį Lietuvoje.

Savo šeimai ir visiems pietų dalyviams padėkojo sukaktuvininkas Juozas Taoras ir pakvietė visus pasisvečiuoti savo namuose. Besisvečiuojant Taorų namuose, sūnus Gintautas vaizdžiai nupasakojo savo įspūdžius iš kelionės Lietuvoje, pažymėdamas, jog aplankė savo tėvų gimtąsias vietas, vaikščiojo jų numintais takais ir parodė idomią vaizdajuostę iš tos kelionės.

Bronės Puodžiukaitės ir Juozo Taoro sutuoktuvės įvyko Kiaunorių parapijos bažnyčioje, Saulių apskr., 1941 m. rugpjūčio 2 d. Palikę savuosius namus gražioje Pašiausės apylinkėje, kaip ir dauguma iš mūsų, perėję stovyklą Vokietijoje, JAV-ėse apsigyveno Pittsburgo mieste. Čia abu sunkiai dirbdami išaugino keturis sūnus, kaip ažuolus, ir išleido visus į mokslus, o patys, sulaukę pensijos amžiaus, apsigyveno Floridoje St. Petersburg Beach.

Juozas turi lietuviškų pašto ženklų, pinigų, laikraščių ir

Po krikštynų Los Angeles šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Iš kairės: prel. J. Kučingis, sol. A. Pavasaris, kūmas Santino Neri, Regina (Pavasarietė) Neri su naujagimi Kristijonu, jos vyras Giovanni Neri su sūnum Vincentu, Regina Pavasariene ir kūma Eugenija Pavasarietė bei svečiai.

Laiškas

„Drauge“ (1991.VIII.13 d.) pasirodė du puikūs straipsniai, pažiūrėję „tikrovei į akis“. Tai J.Ž. „Ką reiškia išeivija Lietuvos ūkiniame atsistatyme“ ir Antano Juodvalkio „Atvykstan tieji iš Lietuvos“.

Gal dabar atėjo laikas išeivių organizacijoms rimtai peržiūrėti savo bendradarbiavimo metodus ir ryšius su visokiomis institucijomis Lietuvoje. Tiek mūsų tautiečiai tėvynėje, tiek mes čia pradėdami matyti, kas mūsų veikloje neša gerų vaisių, kas ne. Kokie asmenys verti paramos, kad jie Lietuvai, o ne tik sau taptų vertingai. Kokie projektai daug pigiau įvykdomi Lietuvoje. Bet tuo pačiu tokių projektų efektingesnei veiklai gal reikia išeivių rankos – net išteklų kontrolės, jei dauguma pinigų ateina iš čia. Mes pagaliau esame išmokę per dešimtmečius ne tik taupyti, bet ir žiūrėti, kad kiekvienas centas eitų numatytam tikslui, o ne veiklos organizacijos išlaikymui. Žinoma, ne visi išeiviai yra to išmokę, kada pasižiūrėti į mūsų draugijos nari. Guodžiame liudintį vyrą PETRĄ ir visą velionės šeimą.

panaudotas. Ekonominėje srityje irgi laukiama patrauklios dirvos Lietuvoje tiek prekybai, tiek pramonei, kad išeiviai galėtų tiesiogiai ten dalyvauti, nes darbas kartu daug daugiau moko, nei šimtai paskaitų, kurių naudą tik už kelių metų tepamatysime.

Jonas Pabedinskas

A.†A.

JONUI SUKAUSKUI

mirus, jo broliui žurnalistui ANTANUI SUKAUSKUI ir šeimai reiškiamė gilią užuojautą.

LŽS-gos Detroito skyriaus
Žurnalistai

Tesviečia Amžinoji Šviesa

A.†A.

BRONEI MARTINAITIENEI,

mūsų draugijos nari. Guodžiame liudintį vyrą PETRĄ ir visą velionės šeimą.

Lietuvos Dukterų draugija

1991 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

305 Rugsėjo 9-25 d.

Lietuvoje 14 naktų, Kopenhagoje 1 naktis.

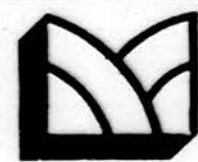
306 Spalio 7-24 d.

Lietuvoje 14 naktų, Kopenhagoje 1 naktis.

Su visomis mūsų grupėmis gali skristi ir pavieniai keliautojai. Parūpiname iškviatimus. **Nuo rugpjūčio 15 d. skridimo į Rygą kainos papigintos.** Vietų skaičius ribotas.

Smulkesnėms informacijoms kreiptis: **AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Telf. 312-238-9787.**

St. Všk.

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE
(708) 598-9400

A.†A.

VALIUI SODEIKAI

Amžinybėn iškeliavus, jo žmoną, mano krikšto Mamytę LIALIĄ, dukrą KRISTINĄ su vyru ROLANDU, sūnų MARIJŲ ir kitus gimines bei artimuosius šioje skaudžioje atsiskyrimo valandoje aš ir mano žmona Kristina nuoširdžiai užjaučiame.

Rimas Stankus

Mylimam Vyru, brangiam Tėvėliui ir Broliui

A.†A.

VALIUI SODEIKAI

į Amžinąją Tėvynę iškeliavus, liūdesyje likusiai žmonai LIALIAI, dukrai KRISTINAI su vyru ROLANDU, sūnui MARIJUI, sesei BIRUTEI SKORUBSKIENEI su šeima, broliams – LEONUI, MINAUTUI, POVLUI ir jų šeimoms, uošvei JADVGAJELMOKIENEI bei kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Vanda, Jonas, Valerija, Saulius ir Ramona Stankai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

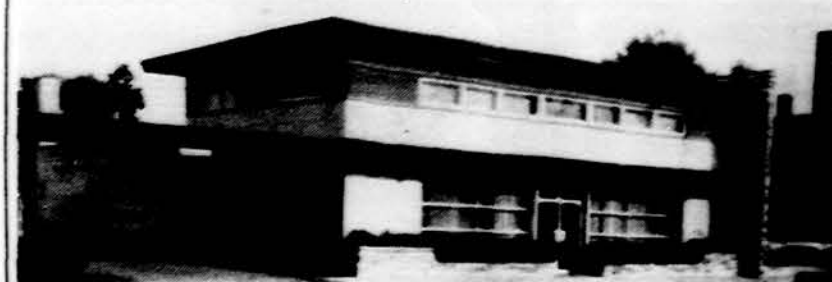
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

APLINK MUS

x Ši sekmadienį, rugpjūčio 18 d., 12 val. Jaunimo centro kavinėje kalbės Valdas Adamkus ir apie Lietuvos žaidynes ir Medininkų žudynes. Visi kviečiami šia įdomia tema pasinaudoti. Kviečia Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygarda ir Margutis pasiklausyti.

x Dana Dirvonienė, Lietuvių Montessori draugijos mokyklos „Žiburėlis“ Lemonte vedėja, birželio mėn. lankėsi Lietuvoje su grupe amerikiečių auklėtojų, kurie skaitė paskaitas įvairiomis temomis. Dana Dirvonienė skaitė paskaitas apie priešmokyklinį auklėjimą Amerikoje ir Montessori metodą. Grupę globojo Vilniaus pedagoginis institutas ir Švietimo ministerija.

x Vida Gasperkaitė ir Dalia Tilindienė, auklėtojos iš Lietuvos, čia baigusios metų Montessori mokytojų paruošimo kursą, grįžusios aktyviai įsijungė į darbą. Vilniuje ir Kaune jos pradėdavo dvejų savaičių mokytojų pasitobulinimo kursus, pristatydamos Montessori principus. Lankytos turėjo progos praktikuoti Montessori medžiagą Vilniuje 103 darželyje, kur įrengta graži klasė, Kaune „Drobės“ darželyje. Lietuvių fondo, Amerikos Montessori draugijos, Vydūno fondo ir Lietuvių Montessori draugijos joms skirtos stipendijos buvo didelė parama čia studijuojant.

x Liet. Montessori Kriaučiūnų Vardo Vaikų Namelių 1991-92 mokslo metai prasidės rugsėjo 5 d. Vaikų Nameliai priima auklėtinius nuo 2 metų 9 mėn. amžiaus. Kviečiame tėvelius užregistruoti savo mažuosius vaikų nameliuose, 2743 W. 69 St., Chicago, IL 60629. Trečia „eni“, rugsėjo 4 d. 7 v.v. ir po registracijos pasilikti trumpam, bet labai svarbiu susirinkimui.

x Firma „Stumbras“ siūlo geras paslaugas! Atvykusiems iš Lietuvos organizuojame ekskursijas: „Great America“, Niagaros krioklys, Florida (Disneyland, Daytona Beach). Atvežame ir nuvežame į New York ir Washington aerouostus atvykstančius ir svečius gimines ir draugus. **Vaikams nuolaida:** iki 5 m. 60%, iki 10 m. - 20%. Kreiptis: tel. 312-847-3824.

x Optical Studio, 2620 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldona Kaminskiene. Darbo val.: treči., penkt. 1 v.p.p. - 5:30 v.v., ketv. 10 v.r. - 6 v.v., šešt. 10 v.r. - 1 v.p.p. **Pirmad. ir antrd. uždaryta.**

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Denglame ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 312-434-9656
312-737-1717

x Fil. kun. Juozas Vaišnys, S.J. Akademinių Skautų sąjungos studijų dienos šeštadienį, rugpjūčio 24 d., 10 v.r. kalbės apie religinę padėtį Lietuvoje. Kun. Vaišnys taip pat koordinuos diskusijas apie politinę, ekonominę, kultūrinę ir švietimo padėtį Lietuvoje. ASS studijų dienos rugpjūčio 23-25 d. vyks La Salle Manor, Plano, IL.

x Prof. Alfredas Bumbauskas, Vilniaus universiteto istorijos fakulteto dekanas, atskaitęs paskaitų kursą Lituanistikos seminare, vyksiamame La Salle Manor, Plano, IL, ateinantį penktadienį, rugpjūčio 23 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje kalbės „Šiandieninių Lietuvos problemų istorinės ištakos“. Vakaronę rengia ir visuomenę atsilankyti kviečia Lituanistikos seminaras.

x Domicelė Petrutytė yra išvykusi Lietuvon ilgesniams laikui. Ji veda seminarus susidomėjusioms Montessori metodu auklėtojomis, lanko darželius, kurie bando persiorganizuoti pritaikydami Montessori principus.

x Adv. Vytenis Kirvelaitis, Linas Liubinskas ir Gintaras Baukus, jaunosios kartos profesionalai, ši sekmadienį su amerikiečių finansininkų grupe išvyksta į Lietuvą skaityti paskaitas Druskininkuose Lietuvos bankininkams ruošiamame seminare. Chicago grupės rugsėjo 1 d.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Kreiptis į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. VI 7-7747.**

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.**

x Restoranas „Seklyčia“ atviras kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro. Skanus lietuviškas maistas. Salė galima naudoti įvairiems renginiams. Ligoniams ir nepajėgiems vyresniems maistas išvežiojamas į namus. **2711 West 71 St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-476-2655.**

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi kisti iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New York, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžantiems į Lietuvą. Taip pat darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. **Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 1-312-238-9787.**

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos į amerikietiško NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatu, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: **INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, TEL. 312-927-9091.** Sav. Petras Bernotas.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Altos pagalbinis finansų komitetas, matydamas reikala dėl susidėjusių aplinkybių, pablogėjusio rajono ir nuolatinių apipilimų, nutarė, kad be jokių abejonių Altos įstaiga turi būti perkelta į geresnį rajoną. Persikelimas į kitą rajoną ir raštinės inventoriaus įsigijimas yra susijęs su išlomis. Tam tikslui komitetas išsiuntinėjo laiškus, kuriuose prašoma visuomenės paramos. Altos veikla yra reikalinga ir bus reikalinga. Nenumeskite laiško, atsiliepkite nors kokia aukele.

x Lietuvos roko grupės „Foje“ ir „Bix“ ši sekmadienį, rugpjūčio 18 d., 7 val. vak. koncertuos China Club, Chicago miesto centre, 616 Fulton Street. Abi grupės dalį savo honoraro skiria Vilniuje sovietų sunaikintos radijo stoties atstatymui. Kluban įleidžiami suaugę asmenys - 21 metų ir vyresni.

x Panevėžio „Caritas“ tautos būrelis Chicagoje narių susirinkimas vyks rugpjūčio 31 d. 3 val. p.p. Seklyčioje. Šią vakarą Lietuvoje našlaitynus lankiusi R. Kučienė rodo vaizdajuostę ir iš Panevėžio „Caritas“ globojamo našlaityno, kurį šis būrelis šelpė siuntinėti Kaledų ir Velykų švenčių progą. Bus aptariama ir „Caritas“ senelių namų steigimas Utenoje. Kviečiami visi nariai ir susidomėjusi visuomenė.

x Frances Ivanauskas iš Chicago, Ill., grąžino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Labai dėkojame Mr. ir Mrs. F. Ivanauskas į Ameriką atvyko 1924 m. ir tuoj pat tapo „Draugo“ skaitytojai. Nors jos regėjimas jau silpnas ir mažai pati gali skaityti, bet vis laukia laiškanėsi su „Draugu“, kurių sūnus arba dukra Elena Aleknienė jai perskaito. Linkime geros sveikatos.

x „ŽAIBAS“ NR. 6 - MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dėžė persikų, 4 sv. valg. druskos, dėžė ananasų, 2 dėž. džiovintų slyvų, 2 dėž. razinų, 64 oz. aliejaus, 1 dėž. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina - \$100.00. Kreiptis: „ŽAIBAS“ 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. telefonas (708) 430-8090.

x Radijas - svarbiausia komunikacijos priemonė! O greičiausias bei patikimiausias žinių iš Lietuvos kurjeris - „Rytmečio ekspresas“! Klausykites „Rytmečio ekspreso“ nuo pirmad. iki penktad. per **WPNA 1490 AM** ruožu 11 v. ryto. Skelbimų reikalais kreipkitės adresu **P.O. Box 3878, Oak Park, IL 60303** arba tel. (708) 524-9762. Laida girdima Illinois, Indiana bei Michigano valstijose. Kartą išgirdę, tapsite nuolatiniiais „Rytmečio ekspreso“ klausytojais!

x Nuo \$769 savaitė Puerto Vallarta: kelionė lėktuvu, viešbutis („suite“) su pilnu išlaikymu, įskaitant vietinius gerimus. Informacijai kreiptis: **AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Tel. 312-238-9787.**

x Pristatome Lietuvoje tik naujus automobilius pigiau negu Vilniaus dolerinėje garantija. Persiunčiame naujotus auto arba dolerius iš Amerikos į Lietuvą ir pristatome pagal adresą. Atsiskaitome tik po patarnavimų. Firmos sav. **AŽUOLAS (312) 434-8618.**

Gubernatoriaus žmona Brenda Edgar „Draugo“ redakcijoje. Iš kairės: Aldona Zailskaitė, Česlovas Grincevičius, administratorius kun. Petras Cibulskis ir gubernatoriaus žmona Brenda Edgar.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

TEISĖS PATARĖJA - LIETUVAITĖ

Elena Keželytė-Gower, neseniai paskirta teisine patarėja Illinois gubernatoriui Jim Edgar. Ji yra duktė žinomų visuomenininkų adv. Algimanto ir Alės Keželių. Jos vyras Ed Gower yra vyriausias teisinis patarėjas Illinois Transporto departamente. Augdama Chicagoje Elena mokėsi lituanistinėse

mokyklose, buvo veikli „Aušros Vartų“ tunto skautė. 1976 m. studijavo Vilniuje. Baigusi teisės mokslus, prieš įsijungdama į gub. J. Edgar štabą, buvo partnerė didelės teisininkų firmos Chicagoje. Elena teigia: „Esu

Elena Keželytė-Gower

dėkinga savo tėvams ir seneliams, auginusiems mane lietuviškoje dvasioje. Kasmet tai vis labiau vertinu, o ypač dabar, kai jau ir mano sūnus yra užtenkamai paaugęs irgi tą patį suprasti“. Teisininkei Elenai linkime sėkmės naujose pareigose.

x KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.55 už svarą. Galima siųsti rūbus, naujus ir dėvėtus, batų, medžiagas, maistą, bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į: **G. T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-7334.**

x ROMAS PUKŠTYS vėl vyksta į LIETUVĄ rugsėjo mėn. Pervedami **DOLERIAI**, palikimai. Priima užsakymus automobiliams. Atsiskaityti iki rugsėjo 10 d. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

x Likę tik 4 vietos KELIONĖ LAIVU KARIBŲ JŪROJE... septynios naktys, keturios salos. Kaina \$1,019.00 žmogui įskaitant skridimą iš Čikagos. Kambarys su vaizdu į jūrą, visas maistas, uostų mokesčiai ir takšai. Išplaukiam š.m. lapkričio 3 d. Skubėkite registruotis. Registraciją uždaro rugpjūčio mėn. 22 d. Skambinti: **G. T. INTERNATIONAL tel. 708-430-7272.**

x Dėmesio keliaujantys į Lietuvą per Rygą! Nuo rugpjūčio 15 d. skridimo kaina žemesnė. Vietų skaičius ribotas. Smulkesnei informacijai kreiptis: **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL, tel. 312-238-9787.**

POPIETĖS VYRESNIŲJŲ LIETUVIŲ CENTRE

Tradicinės trečiadienio popietės su įvairiomis programomis, pasiskaitom, dainų popietėm, rododom vaizdajuostėmis, pietumis ir kitomis įvairenybėmis vasaros atostogų laikų renginių vadovei atneša nemažai galvosūkių. Iš kur gauti dainininkų, kurie linksminų mūsų lankytojus? Gydytojų ar paskaitininkų, kurie suteiktų mums reikalingų žinių, praturtintų akiratį?

Nežiūrint didesnių karščių, bandomė nepasiduoti ir susirinkti Vyresniųjų lietuvių centre, kur randame gerokai atvėsintą salę, draugus, pažįstamus ir programą. Visada surandame geradarių, kurie nori, kad vyresnieji galėtų pajavairinti savo kasdienybę. Rugpjūčio 7 d. Stasys Žilevičius rodė vaizdajuostę „Išpūdziai iš šios vasaros kelionės po Lietuvą“. Nors galvoja, kad jis per dažnai lankosi Seklyčioje su savo vaizdajuostėmis, bet vyresnieji jo visada labai laukia, įvertina jo atėjimą ir su malonumu vaizdajuostes žiūri. Jis sako:

„Prieš tris dienas paskambino E. Sirutienė, kad nerandanti nieko, kas pajavairintų įprastinę trečiadienio programą. Nesugebėjau atsakyti ir per tai įklimpau kuone į bėdą. Ką rodyti? Dar nė savaitė nepaėjo nuo žiaurių žudynių Medininkuose, skausmo ir gedulo jau ir taip per daug, o linksmesnė nuotaika tam visai netinka. Birželio 27 d. su žmona grįžome iš Lietuvos. Parsivežėme giminių darytas vaizdajuostes iš mūsų lankymosi Lietuvoje.“

Mūsų grupėje keliauja vienas amerikietis, kuris jokių giminių Lietuvoje neturi. Jį traukė tik televizijoje matyti ir spaudoje skaityti aprašymai apie Lietuvą. Tas žmogus apkalbėjęs kuone visą pasaulį, buvo nepaprastai sužavėtas mūsų liaudies meistrų sukurtais šedevrais, anot jo žodžių - „tai unikumai, kuriuos norėčiau pasiimti ir parsivežti į Ameriką“. Tai mieliai padaryčiau ir aš pats. Dalį tų Lietuvos liaudies meistrų sukurto skulptūrų ir matysite šioje vaizdajuostėje.

Žemaitijoje už 7 km į šiaurę nuo Endriejavo, yra Abingos kaimas. Ten ant Žvagių pilialaknio liaudies skulptorių sukurta išraiškingas ansamblis, kuris pasakoja, kaip 1941 m. birželio 23 d. vokiečių okupantai nužudė 42 Abingos ir Žvagių kaimo žmones ir sudegino jų sodybas. 1972 m. į Abingę suvažiavę liaudies meistrai žuvusiųjų atminimui sukūrė 30 ažuolinių skulptūrų ansamblį tragiškųjų likimo atminimui.

Aplankome ir gražiąją Ne-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Amerikos Šiaurės Vakarų folkloriniame festivalyje Seattle centre, WA. dalyvavo lietuviai šokėjai. Po programos Kathie ir Alan Moritis visus šokėjus pakvietė į savo namus ir pavaišino. Jie taip pat yra šokių būrelio nariai.

— Lietuvių Bendruomenės Seattle apylinkės susirinkimas buvo Nijolės ir Vidmanto Raišių namuose birželio 8 d. Susirinkime buvo aptarta politinė veikla, išdoro reikalai, būsimi renginiai ir vaikų veikla.

— Vartotų daiktų išpardavimas buvo birželio 22 ir 23 dienomis. Jam vadovavo Lietuvos Dukterų pirmininkė Alisa Lapatinskienė ir sekretorė Ramulė Crosby. Nares taip pat pardavinėjo namie gamintus skanėstus.

ringą. Keltu persikėlus į Neringą, pradėti įtikėti į senąją pamario žvejų legendą. Pasakojama, kad Kuršių Nerija yra supylusi senovės kunigaikščio galūnė duklė Neringa. Jai pagailo žvejų, kurių laivus rūsčius vėjo dievai skandindavo audrose. Už tai ji atskyrusi marių vandenį nuo Baltijos, pažabojusi vėtras ir audras.

Neringoje mums buvo įdomiausia Raganų kalnas. Tai meistrų išmaningumas ir nagingumas. Jų talentai rodo žmogaus ir gamtos artumą.

Pabaigai dabartiniam Lietuvos geduli išreikšti, matysime truputį išraišką iš Rinių kankinių koplyčios šventinimo. Birželio 23 d., sekmadienio vakare visais keliais minios žmonių keliavo į Telšius. Tą dieną Riniuose buvo pašventinta 74 kankiniam skirta koplyčia. Gedulinga procesija prasidėjo nuo kalėjimo į senąsias Telšių kapines, o iš ten į Rinių miškelį. Keturių km ilgio kelionė. Žmogus prie žmogaus su tautos ir bažnyčios vėliavom. Atrodo, kad eina visa Lietuva, paskendus bendroje liudėsio giesmėje, tą pačią dieną - po 50 metų į savo kančios ir liudėsio vietą. Kas suskaičiuos kiek tūkstančių mūsų ten buvo?

Pasibaigė vaizdajuostėje filmas, nutilo giesmės ir išblėso žmonių veidai. Dar minutę sėdėjome susikaupę ir susimąstę, atrodo, lyg mes visi šioje salėje esame drauge į Rinių miškelį pagerbti žuvusius brolius ir seses. Kiekvienas savo atmintyje turėjęs ir savų prisiminimų, kurie buvo taip gyvai prikelti bežiūrint šią vaizdajuostę. Nors Stasys Žilevičius ir jaučiasi, kad jis per dažnai pas mus ateina, mes jo laukiame visada, nes jo rodomos vaizdajuostės mes veda per Lietuvą likusius miestus, laukus ir miškus, pripildo širdį meile viskam, kas buvo miela ir brangu. Juk ne visi yra tokie laimingi, ne visi gali sugrįžti ir aplankyti savo tėvynę Lietuvą.

Elena Sirutienė

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS

2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS

Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą